

สรุปผลการวิจัยและข้อ เสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

การศึกษาเกี่ยวกับตัวสถิติที่ใช้วัดความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร เป็นเรื่องที่มีความสำคัญ เรื่องหนึ่ง เพราะงานวิจัยส่วนใหญ่มักจะพิจารณาความสัมพันธ์ของตัวแปรว่ามีมากน้อยเพียงใด และการวัดความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่นิยมใช้กันมากวิธีหนึ่ง คือการพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ สำหรับการวิจัยนี้สนใจศึกษาวิธีการหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โดยการจัดกลุ่มข้อมูลแบบต่าง ๆ เปรียบเทียบกับกรณีที่ไม่ได้จัดกลุ่มข้อมูล เพราะบางครั้งข้อมูลที่จะนำมาวิเคราะห์ นั้น อยู่ในรูปของข้อมูลที่ถูกจัดเป็นกลุ่ม ๆ แล้ว วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเดิมอาจจะไม่เหมาะสมนัก วิทยานิพนธ์นี้สนใจศึกษาเปรียบเทียบตัวสถิติที่ใช้วัดความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โดยการจัดกลุ่มข้อมูล 4 วิธี คือ

- (1) ตัวประมาณสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากวิธี Grouped data
- (2) ตัวประมาณสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากวิธี Least Square
- (3) ตัวประมาณสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากวิธีของ Bartlett and Wald
- (4) ตัวประมาณสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากวิธีของ Cramer

การศึกษาพบว่าตัวสถิติตัวใดเหมาะสม และให้ผลที่น่าเชื่อถือได้ในกรณีใดบ้าง จึงได้ทำการจำลองข้อมูลขึ้นโดยวิธีการสุ่มเลขขึ้น ให้ข้อมูลที่สุ่มเลขขึ้นขึ้นมา โดยเครื่องคอมพิวเตอร์ มีการแจกแจงแบบปกติสองตัวแปร ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ประชากร (ρ) ที่ระดับ 0.10 0.25 0.50 0.75 0.90 และ 1.00 รวม 6 ระดับ โดยแต่ละระดับจะใช้ตัวอย่างขนาด 100 200 500 และ 1,000 ทำการแบ่งข้อมูลเป็นกลุ่ม ๆ กลุ่มละเท่า ๆ กัน เป็นร้อยละ 5 10 20 และ 25 ของแต่ละขนาดตัวอย่างตามลำดับ คำนวณค่าสถิติต่าง ๆ โดยใช้โปรแกรมภาษาฟอร์แทรน IV และให้กระทำซ้ำในแต่ละลักษณะจำนวน 50 ครั้ง

การเปรียบเทียบพิจารณาจากค่าคลาดเคลื่อนกำลังสองเฉลี่ย ถ้าตัวสถิติตัวใดให้ค่าคลาดเคลื่อนกำลังสองเฉลี่ยต่ำสุด ตัวสถิติตัวนั้นก็จะเป็นตัวที่ดีที่สุด และการเปรียบเทียบประสิทธิภาพของตัวสถิติที่ได้จากวิธีการจัดกลุ่มข้อมูลทั้ง 4 วิธี กับตัวสถิติที่ได้จากวิธีของ Pearson

พิจารณาจากอัตราส่วนของความคลาดเคลื่อนกำลังสองเฉลี่ย

ผลการวิจัยสามารถสรุปเป็นข้อ ๆ ได้ดังนี้

5.1.1 เมื่อจำนวนกลุ่มมากขึ้น ค่าคลาดเคลื่อนกำลังสองเฉลี่ยมีค่าลดลง สำหรับตัวประมาณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์โดยการจัดกลุ่มข้อมูลทั้ง 4 วิธี ดังนั้น จำนวนกลุ่มที่เหมาะสมสำหรับการวิจัยนี้เท่ากับ 20

5.1.2 เมื่อขนาดตัวอย่างเพิ่มขึ้น ตัวประมาณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากวิธี Least Square และวิธีของ Bartlett and Wald มีค่าคลาดเคลื่อนกำลังสองเฉลี่ยลดลง แต่ตัวประมาณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากวิธี Grouped data และจากวิธีของ Cramer มีค่าเพิ่มขึ้น

5.1.3 ตัวประมาณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากวิธี Least Square และวิธีของ Bartlett and Wald มีค่าคลาดเคลื่อนกำลังสองเฉลี่ยลดลง เมื่อค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (ρ) มีค่าเพิ่มขึ้น สำหรับจำนวนกลุ่มเท่ากับ 10 และ 20 แต่ถ้าจำนวนกลุ่มเท่ากับ 4 และ 5 ตัวประมาณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากวิธี Least Square ให้ค่าคลาดเคลื่อนกำลังสองเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเมื่อค่า ρ เพิ่มขึ้น

5.1.4 ผลการเปรียบเทียบตัวสถิติที่ใช้วัดความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โดยการจัดกลุ่มข้อมูลทั้ง 4 วิธี สรุปได้ดังนี้คือ

ก. เมื่อ ρ มีค่าน้อยกว่าหรือเท่ากับ 0.50 ควรใช้ตัวประมาณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากวิธี Least Square

ข. เมื่อ ρ มีค่ามากกว่า 0.50 ควรใช้ตัวประมาณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากวิธีของ Bartlett and Wald

5.1.5 การเปรียบเทียบประสิทธิภาพของตัวสถิติที่ใช้วัดความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โดยการจัดกลุ่มข้อมูลทั้ง 4 วิธี กับตัวสถิติจากวิธีของ Pearson ซึ่งเป็นวิธีประมาณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เมื่อข้อมูลไม่ได้ถูกจัดกลุ่ม ผลการเปรียบเทียบพิจารณาจากอัตราส่วนของความคลาดเคลื่อนกำลังสองเฉลี่ย ถ้ามีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 1 ถือว่าเป็นตัวประมาณที่มีประสิทธิภาพ เมื่อใช้จำนวนกลุ่มเท่ากับ 20 ที่ทุกระดับของขนาดตัวอย่างค่า ρ อยู่ในช่วง 0.10 - 0.50 ตัวประมาณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากวิธี Least Square ให้ค่าอัตราส่วนของความคลาดเคลื่อนกำลังสองเฉลี่ยอยู่ในช่วง 0.8845 - 1.0233 และตัวประมาณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

จากวิธี Bartlett and Wald ให้ค่าอัตราส่วนของความคลาดเคลื่อนกำลังสองเฉลี่ยอยู่ในช่วง 0.6167 - 0.9459 ตัวประมาณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากวิธี Grouped data และจากวิธีของ Cramer ให้ค่าอัตราส่วนของความคลาดเคลื่อนกำลังสองเฉลี่ยอยู่ในช่วง 0.0024 - 0.1482 และ 0.0021-0.0511 ซึ่งมีค่าน้อยมาก สรุปได้ว่าตัวประมาณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากวิธี Least Square เป็นตัวประมาณที่มีประสิทธิภาพ มากที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับตัวประมาณที่ได้จากวิธีอื่น ที่ระดับ p มีค่าน้อยกว่าหรือเท่ากับ 0.50

เมื่อค่า p เท่ากับ 0.75 และ 0.90 ที่ทุกระดับของขนาดตัวอย่างจำนวนกลุ่มเป็น 20 ตัวประมาณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากวิธี Least Square ให้ค่าอัตราส่วนของความคลาดเคลื่อนกำลังสองเฉลี่ยอยู่ในช่วง 0.1894-0.9264 ตัวประมาณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากวิธีของ Bartlett and Wald ให้ค่าอัตราส่วนของความคลาดเคลื่อนกำลังสองเฉลี่ยอยู่ในช่วง 0.4063-0.8257 ตัวประมาณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากวิธี Grouped data และจากวิธีของ Cramer ให้ค่าอัตราส่วนของความคลาดเคลื่อนกำลังสองเฉลี่ยอยู่ในช่วง 0.0041-0.0700 และ 0.0040-0.0554

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรโดยการจัดกลุ่มข้อมูลเป็นเทคนิคที่มีประโยชน์ในการประมาณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ทั้งนี้ เพราะบางครั้งข้อมูลมาจากแหล่งข้อมูลคนละแหล่งกัน การจัดเก็บรวบรวมข้อมูลที่เป็นคู่ๆ อย่างถูกต้องสมบูรณ์ไม่อาจจะกระทำได้อย่างชัดเจน ทั้งนี้อาจเนื่องจากข้อมูลนั้นมีความสำคัญมาก และเป็นความลับไม่ควรรั่วไหลไปยังหน่วยงานหรือบุคคลอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องทราบ การประมาณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แบบเดิมที่ใช้โดยทั่วไป อาจจะไม่เหมาะสม จึงควรเลือกใช้วิธีประมาณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์โดยการจัดกลุ่มข้อมูลวิธีที่เหมาะสม เพื่อให้ได้ค่าประมาณที่ดีและมีประสิทธิภาพ โดยที่ลักษณะข้อมูลต้องเป็นแบบต่อเนื่องและมีการแจกแจงเป็นแบบปกติสองตัวแปร นั่นคือ เมื่อค่า p น้อยกว่าหรือเท่ากับ 0.50 ควรเลือกใช้ตัวประมาณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากวิธี Least Square ซึ่งเป็นตัวประมาณที่ดีและมีประสิทธิภาพเทียบเท่ากับ ตัวประมาณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ จากวิธีของ Pearson แต่เมื่อค่า p มากกว่า 0.50 ควรเลือกใช้ตัวประมาณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากวิธีของ Bartlett and Wald

5.2 ข้อเสนอนแนะ

5.2.1 การประมาณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์โดยการจัดกลุ่มข้อมูลจะใช้ได้ดีและเหมาะสม ควรมีตัวอย่างขนาดใหญ่พอควร

5.2.2 งานวิจัยนี้ศึกษาเฉพาะกรณีข้อมูลเป็นแบบ bivariate Normal โดยอาจใช้เป็นแนวทางในการศึกษาปัญหาข้อมูลแบบ trivariate ซึ่งเหมาะสมกับงานวิจัยทั่วไป ที่มักจะอยู่ในรูปของ Multivariate regression และ Correlation